

Raadsinformatiebrief

GEMEENTEBESTUUR

RIB nummer 2022 169
collegevergadering d.d. 13 december 2022
programma Bedrijfsvoering
portefeuillehouder F. Schatorjé

ons kenmerk 1917397
team RGBAMO
steller mr. JWG Felix
doorkiesnummer +31 638686774
e-mail jo.felix@venlo.nl
datum 13 december 2022
bijlage(n) 1
datum verzonden

15 DEC. 2022

Onderwerp

Gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen

Kennisnemen van

Middels deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de belangrijkste wijzigingen in de Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna: Wgr) ter voorbereiding op de informatiebijeenkomst over het gezamenlijke traject van zestien gemeenschappelijke regelingen ter implementatie van de Wgr.

Aanleiding

Op 10 november jl. is uw raad door zestien gemeenschappelijke regelingen uitgenodigd voor een informatiebijeenkomst over het gezamenlijke wijzigingstraject van de desbetreffende regelingen (zie bijlage). De Wgr is op 1 juli jl. namelijk op een aantal onderdelen gewijzigd in werking getreden. Een aantal van deze wijzigingen is sinds 1 juli al van kracht, maar een ander deel zal binnen twee jaar (vóór 1 juli 2024) geïmplementeerd moeten worden in alle gemeenschappelijke regelingen. Daarom is door de regelingen het initiatief genomen voor een gezamenlijke thematische samenwerking en aanpak ten behoeve van de implementatie van de gewijzigde Wgr. Dit traject is zo ingestoken omdat er behoefte is aan uniformiteit bij het wijzigingstraject en om krachten in de provincie te bundelen. Als achtergrondinformatie informeren wij uw raad over deze wettelijke wijzigingen.

Kernboodschap

De gewijzigde Wgr heeft als doel de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen en de kaderstellende en controlerende rol van gemeenteraden, provinciale staten en algemene besturen van waterschappen in relatie tot gemeenschappelijke regelingen te versterken. Om de kaderstellende en controlerende rol van de volksvertegenwoordiging beter in te kunnen vullen en de democratische legitimatie te verbeteren wordt met deze wetswijziging een aantal aanpassingen en aanvullingen geïntroduceerd op de al bestaande wettelijke bevoegdheden en instrumenten. De wijzigingen van de Wgr zijn onder te verdelen in drie categorieën:

1. De versterking van de positie van gemeenteraden bij besluitvorming in gemeenschappelijke regelingen.

2. De introductie van aanvullende controle-instrumenten voor gemeenteraden.
3. Het verbeteren van de positie van gemeenteraden met betrekking tot het functioneren van de regeling.

Ad. 1 Versterken positie raden bij besluitvorming in gemeenschappelijke regeling

a. Zienswijze bij treffen regeling

Om de positie van de raad te verbeteren is de raad het recht toegekend om bij een ontwerpregeling (treffen van, wijzigen van, toetreden tot en uitreden uit een regeling) een zienswijze naar voren te brengen. Uw raad kan zijn opvatting binnen acht weken kenbaar maken. Wanneer volgens uw raad te weinig is gedaan met een zienswijze kunt u er als raad voor kiezen om geen toestemming te verlenen voor de gemeenschappelijke regeling.

b. Zienswijze voor besluiten

Er is een verplichting geïntroduceerd om in de gemeenschappelijke regeling afspraken te maken over welke besluiten van het bestuur van een gemeenschappelijke regeling vatbaar zijn voor een zienswijze aan de gemeenteraden. Hierdoor wordt het voor gemeenteraden mogelijk hun opvatting te geven over een voorgenomen besluit. In de gemeenschappelijke regeling kan ook worden afgesproken dat geen besluiten vatbaar zijn voor een zienswijze van de gemeenteraden, maar dat is dan een keuze waar de gemeenteraden bij het voorleggen van de wijzigingsregeling mee in dienen te stemmen (zie a). Deze wijziging moet vóór 1 juli 2024 geïmplementeerd zijn.

c. Gemeenschappelijke adviescommissie

De gemeenteraden van de deelnemende gemeenten hebben de mogelijkheid om bij een gemeenschappelijke regeling, zijnde een openbaar lichaam, een gemeenschappelijke adviescommissie in te laten stellen bestaande uit raadsleden van de deelnemende gemeenten. Doel van deze wijziging is dat de gemeenschappelijke adviescommissie het algemeen bestuur van advies kan voorzien, de besluitvorming van de raden van de deelnemende gemeenten met betrekking tot de regeling kan voorbereiden of de raden van advies kan voorzien. De gemeenschappelijke adviescommissie is onderdeel van de gemeenschappelijke regeling en wordt daarom ingesteld door het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur van een gemeenschappelijke regeling (openbaar lichaam) is verplicht om de commissie in te stellen als alle raden hierom vragen. Er is geen sprake van delegatie van bevoegdheden aan de gemeenschappelijke adviescommissie. Uiteindelijk blijven de raden zelf beslissingsbevoegd.

d. Afspraken over participatie

In elke regeling moet worden opgenomen of, en zo ja op welke wijze, burgers de mogelijkheid krijgen tot inspraak over bepaalde onderwerpen die bij de gemeenschappelijke regeling zijn belegd. Deze wijziging moet vóór 1 juli 2024 geïmplementeerd zijn.

e. Actieve informatieplicht

Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling heeft een actieve informatieplicht over wat er binnen de regeling speelt. Deze informatieplicht komt overeen met de informatieplicht die ons college heeft ten opzichte van uw gemeenteraad. In de gemeenschappelijke regeling moeten afspraken worden gemaakt over de wijze waarop deze informatie wordt aangeleverd. Deze informatieplicht is nu al van toepassing, maar de

afspraken over de wijze waarop deze informatie wordt aangeleverd moeten vóór 1 juli 2024 geïmplementeerd zijn in de regeling zelf.

Ad. 2 De introductie van aanvullende controle-instrumenten voor gemeenteraden

f. Recht van onderzoek

Door het recht van onderzoek, ook wel recht van enquête genoemd, hebben de gezamenlijke gemeenteraden de mogelijkheid om een gezamenlijke enquête uit te voeren naar de bestuursvoering van een gemeenschappelijke regeling. Voorwaarde voor de instelling van een gemeenschappelijke onderzoekscommissie is dat alle raden hiermee instemmen. Verder is het van belang dat een gezamenlijke enquête niet kan worden ingesteld als een gemeenschappelijke regeling getroffen of mede getroffen is door de raden.

g. Onderzoeksmogelijkheden lokale rekenkamers

Rekenkamers zijn al bevoegd onderzoek te verrichten bij gemeenschappelijke regelingen, inlichtingen in te winnen, documenten te vorderen en indien nodig bij de betrokken instelling een onderzoek in te stellen. Met deze wijziging wordt echter verduidelijkt dat de lokale rekenkamers, waaronder gezamenlijke rekenkamers, de mogelijkheid hebben om onderzoek te doen naar het gevoerde bestuur van een gemeenschappelijke regeling waaraan een gemeente deelneemt.

Ad. 3 Het verbeteren van de positie van gemeenteraden met betrekking tot het functioneren van de regeling

h. Afspraken over evaluatie

Het wordt verplicht om afspraken te maken over evaluatie van de gemeenschappelijke regeling. De meerwaarde van een evaluatie is dat periodiek wordt stilgestaan bij het functioneren van de gemeenschappelijke regeling. Waar de evaluatie specifiek op gericht moet zijn, hoe vaak die moet plaatsvinden en op welke wijze wordt niet voorgeschreven. Er kan dus ook worden gekozen voor de afspraak om de regeling niet te evalueren, maar dit is dan een bewuste keuze waar de gemeenteraad bij het voorleggen van de wijzigingsregeling mee dient in te stemmen. Deze wijziging moet vóór 1 juli 2024 geïmplementeerd zijn.

i. Afspraken over uittreding

Met het oog op mogelijke uittreding uit een gemeenschappelijke regeling kan niet langer worden volstaan met de afspraak dat het (algemeen) bestuur de uittredingsvoorwaarden vaststelt. Voortaan moeten in ieder geval afspraken worden gemaakt over de gevolgen voor het vermogen voor de rechtspersoon, waarbij moet worden gedacht aan afspraken over personeel, contracten, huisvesting en investeringen. Deze wijziging moet vóór 1 juli 2024 geïmplementeerd zijn.

j. Aanpassing begrotingscyclus

Bijdragen aan een gemeenschappelijke regeling zijn verplichte uitgaven voor een gemeente die moeten worden verwerkt in de begroting van de gemeente zelf. Om gemeenteraden meer positie te geven in de begrotingscyclus van een gemeenschappelijke regeling heeft de wetgever ervoor gekozen de termijnen voor de indiening van de kadernota, ontwerpbegroting en begroting aan te passen. De begrotingscyclus van

gemeenschappelijke regelingen zou daardoor beter aan moeten sluiten op die van gemeenten, waardoor het voor gemeenteraden gemakkelijker te overzien zou moeten zijn wat de gevolgen zijn van uitgaven aan regelingen voor de eigen gemeente. Ook krijgen gemeenteraden langer de tijd om een zienswijze op de concept-begroting van een regeling te geven en ontvangen zij de kadernota later. In de praktijk zien de wijzigingen er als volgt uit:

Handeling	Uiterste vóór 1 juli 2022	Uiterste ná 1 juli 2022
(Dagelijks) bestuur zendt algemene financiële en beleidsmatige kaders (kadernota) + voorlopige jaarrekening aan raden	15 april	30 april
(Dagelijks) bestuur zendt ontwerp-begroting aan raden	8 weken voor aanbidding aan het (algemeen) bestuur	12 weken voor aanbidding aan het (algemeen) bestuur
Raden kunnen zienswijzen indienen bij het (dagelijks) bestuur	8 weken na aanbidding door (dagelijks) bestuur	12 weken na aanbidding door (dagelijks) bestuur
(Dagelijks) bestuur zendt vastgestelde begroting aan gedeputeerde staten	Binnen 2 weken na vaststelling, maar vóór 1 augustus	Binnen 2 weken na vaststelling, maar vóór 15 september

Communicatie

Niet van toepassing.

Vervolgprocedure raad

Uw raad zal in ieder geval in positie gebracht worden om een zienswijze te geven op de voorgestelde wijzigingen van de respectievelijke regelingen (zie a). Hoe de wijzigingen van de Wgr geïmplementeerd worden, en hoe dit traject daar naartoe eruit ziet, is in beginsel aan de gemeenschappelijke regelingen zelf. De volgende 'Venlose' gemeenschappelijke regelingen participeren in dit gezamenlijke traject: GGD Limburg Noord, Veiligheidsregio Limburg-Noord, BsGW, Omnibuzz, ICT NML, WAA Groep, MGR Sociaal Domein Limburg-Noord. U bent door deze verbonden partijen reeds uitgenodigd voor een informatiebijeenkomst op maandag 30 januari 2023 (in Maasgouw) of woensdag 1 februari (in Sittard-Geleen). Tijdens deze bijeenkomst wordt er gesproken over het gezamenlijke traject en kunt u uw visie geven op de nieuwe instrumenten. Daarna pas zullen er concrete wijzigingsvoorstellen worden opgesteld vanuit de gemeenschappelijke regelingen.

Een aantal 'Venlose' gemeenschappelijke regelingen participeert niet in dit gezamenlijke traject: RUD Limburg Noord, Maasveren Limburg-Noord, ADV Limburg, Grenspark Maas-Swalm-Nette en Gemeenschappelijk Orgaan Toezicht Primair Openbaar Onderwijs. Wij zijn met deze regelingen in gesprek om ervoor te zorgen dat zij tijdig aan de slag gaan met de implementatie van de gewijzigde Wgr zodat uw raad tijdig in positie wordt gebracht.

Raadsinformatiebrief

Burgemeester en wethouders van Venlo
de secretaris

Twan Beurskens

Bijlagen

de burgemeester

Antoin Scholten

1.	Brief Initiatief gezamenlijk traject tot wijziging gemeenschappelijke regelingen en uitnodiging informatiebijeenkomst	10 november 2022
2.	..	..
3.	..	..
4.	..	..
5.	..	..